تحليل بدون المان مواد مركب هدفمند

حاوی ترک تحت بارگذاری حرارتی

محمدباقر نظری و محمود شریعتی تمحمدرضا اسلامی مستعدر مسنی ا

دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی شاهرود ک دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی امیرکبیر (تاریخ دریافت: ۸۹/۳/۵؛ تاریخ پذیرش: ۹۲/۲/۳۰

دانشکده مهندسی مکانیک دانشگاه صنعتی شاهرود (تاریخ د

چکیدہ

در این مقاله، روش بدون المان گلرکین برای تحلیل شکست مواد مرکب هدفمند که تحت بارگذاری حرارتی قرار دارد بـه کـار گرفتـه شـده است. همچنین ضریب شدت تنش مود I با استفاده از روش انتگرال J و همبستگی تغییر مکانها محاسبه شده و تغییر خصوصیات فیزیکی مواد با کاربرد توابع پیوسته و یا مدل میکرومکانیک بیان شده است. در تحلیل شوک حرارتی، روش نیمه تحلیلی تجزیه مودی برای به دست آوردن توزیع دمـای گذرا به کار رفته است. نتایج نشان میدهد که در زمانهای ابتدایی اعمال شوک، مقدار ضریب شدت تنش به طور قابل ملاحظهای افزایش یافتـه و میتواند نقش مهمی در تحلیل گسیختگی این مواد ایفا نماید.

واژههای کلیدی: مواد مرکب هدفمند، روش بدون المان گلرکین، انتگرال J، روش همبستگی تغییر مکانها، تنش حرارتی

MESHLESS ANALYSIS OF CRACKED FUNCTIONALLY GRADED PLATES UNDER THERMAL LOADING

M.B. NAZARI AND M. SHARIATIM.R. ESLAMIB. HASSANIMECH ENG. DEPT.MECH ENG. DEPT.MECH ENG. DEPT.SHAHOOD UNV. OF TECHAMIRKABIRUNV. OF TECHSHAHOOD UNV. OF TECH

(RECEIVED: 26 MAY, 2010; ACCEPTED: 20 MAY, 2013)

ABSTRACT

THE EIEMENT-FREE GAIERKIN METHOD WHICH IS ENFRICTED AND AUTOR AND STATE ANALYSIS OF FUNCTIONALLY GRADED MATERIALS UNDERMODE I STEADY STATE AND TRANSIENT THERMALIOADING. THE STRESS INTENSITY FACTORS ARE EVALUATED BOTHEQUIVALENT DOMAIN INTEGRALAND DISPLACEMENT CORELATION TECHNQUE. CONTINUUM FUNCTIONS AND THE MICROMEM MODELARE USED TO DESCRIBE THE DISTRIBUTION OF MATERIAL PROPERTIES. FOR THERMAL SHOCK ANALYSIS, THE MODAL DECOM METHOD WHICH IS A SEMI-DISCRETIZATION APPROACH IS IMPLEMENTED TO OBTAIN THE TRANSIENT TEMPERATURE FIELD. THE A OF NUMERICAL RESULTS IS VERIFIED USING THE AVAILABLE REFERENCE SOLUTIONS. ALSO, FEW PARAMETRIC ANALYSES ARE PERFORS STUDY THE EFFECT OF MATERIAL GRADATION ON THE STRESS INTENSITY FACTORS. THE RESULTS IMPLY THAT THE MAGN TUDE INTENSITY FACTOR REACHES TO ITS PEAK AT A SHORT WHILE AFTER THE THERMAL SHOCK WHICH INDICATES ITS SIGNIFICANT FRACTURE FAILURE

KEYWORDS: FUNCTIONALLY GRADED MATERIALS, ELEMENT-FREE GALERKIN METHOD, EQUIVALENT DOMAIN INTEGRAL, DISPLACEMENT CORELATION TECHNQUE, THERMALSTRESSES

۱- استاديار (نويسنده پ**IBنگوABAHOODUT**. استاديار

۲- استاد

۳- استاد

۴- دانشیار

۱

۱– مقدمه

بسیاری از قطعات ماشینها و اجزای سازهها مثل بدنه هواپیماهای فوق سریع، پرههای توربینهای گازی، لولهها و مخازن تحت فشار راکتورهای اتمی در معرض دمای بالا و یا تغییرات شدید دما قرار دارند. مطالعات عددی نشان میدهد که طی پرواز یک هواپیمای مافوق صوت با سرعت ۸ ماخ در ارتفاع معی پرواز یک هواپیمای مافوق صوت با سرعت ۸ ماخ در ارتفاع فوقانی و ۲۶۸۰۰ در نوک دماغه متغیر است [۱]. مواردی از این قبیل، تعدادی از محققان را برای توسعه مواد و پوششهای ضدحرارت ترغیب نموده است.

مواد مرکب تابعی نوع جدیدی از مواد مرکب پیشرفته هستند که برای کار در محیطهای با دما بالا معرفی شدهاند. تغییر تدریجی ترکیب، ریزساختار و یا ساختار کریستالی در FGMS منجر به تغییر پیوسته خصوصیات مکانیکی و حرارتی میشود. در سالهای اخیر، مواد مرکب تابعی کاربردهای میشود. در سالهای اخیر، مواد مرکب تابعی کاربردهای سوختی [۲]، ابزارهای ترموالکتریک و پیزوالکتریک [۳ و ۴]، مبدلهای ترمویونیک [۵] و ایمپلنهای دندان [۶] اشاره نمود.

طبق تحقیقات آزمایشگاهی کاواساکی^۲ و واتانابی^۳، اگر سطح سرامیکی مواد مرکب تابعی سرامیک – فلز تحت سرمایش ناگهانی قرار گیرد، ترکهای لبهای در آن ایجاد میشود [۲]. بنابراین، مطالعه ترکهای سطحی در مواد مرکب تابعی تحت بارگذاری حرارتی و به خصوص شوک حرارتی در تحلیل گسیختگی این مواد مهم است.

جین[†] و نودا^۵ شکل کلی میدانهای ترموالاستیک حوزه نوک ترک در مواد مرکب تابعی را به دست آوردند [۸]. ایشان فرض نمودند خصوصیات ماده به صورت توابعی پیوسته و قطعهای مشتق پذیر از متغیرهای مکانی تغییر نماید. طبق این تحقیق، تغییر خصوصیات ماده روی مرتبه تکینی میدانهای نوک ترک اثری ندارد. کیشیموتو² و همکارانش نشان دادند که شکل اصلی انتگرال لابا وجود بارگذاری حرارتی، مستقل از مسیر نیست و آنها انتگرال مستقل از مسیری شامل اثر حرارتی ارائه نمودند [۹]. کاربرد روش های تحلیلی مثل تئوری اغتشاشی و معادلات انتگرالی تکین برای بررسی شکست حرارتی مواد مرکب تابعی به حالتهای خاص محدود

- 1- (FGMS) FUNCTIONALLY GRADED MATERIALS
- 2- KAWASAKI
- 3- WATANABE 4- JIN
- 4- JIN 5- N0DA
- 6- KISHIMOTO

شدهاند [۱۰ و ۱۱]. پیلدریم^۷ [۱۲] و دگ^۸ [۱۳] انتگرال ناحیهای معادلی برای محاسبه ضریب شدت تنش مود I تحت بارگذاری حرارتی در مواد مرکب تابعی ایزوتروپیک و ارتوتروپیک ارائه کردهاند. دگ و ییلدریم نیز انتگرال J_K را برای محاسبه ضرایب شدت تنش حرارتی در مواد مرکب تابعی به کار بردهاند [۱۴]. مطالعات عددی مذکور با کاربرد شبکهای ریـز از المانهای معمولی انجام شده است. کیسی ؓ و کیم ٔ ٔ از انتگرال برهم کنش برای محاسبه ضرایب شدت تنش تحت بار حرارتی پایا استفاده نمودند [1۵]. چن^{۱۱} با کاربرد انتگرال برهم کنش و روش بدون المان گلرکین ضریب شدت تنش برای یک ترک فصل مشترک بین پوشش مواد مرکب تابعی ارتوتروپیک و هسته ایزوتروپیک را محاسبه نمود [۱۶]. این نتایج با کاربرد توابع پایه چندجملهای مرتبه اول و گرهبندی متراکم به دست آمد. علاوه بر این، چن مستقل نبودن کامل مقادیر انتگرال برهم كنش و قابل اعتماد نبودن اين نتايج براي نواحي انتگرال گیری کوچک را در این شرایط مورد بحث قرار داد.

روش بدون المان گلرکین روشی مناسب و قوامدار برای تحلیل مسائل مکانیک شکست است. این روش برای تحلیل شکست مواد مرکب تابعی تحت بار مکانیکی [۱۷] و تنشهای حرارتی پایا [۱۶] مورد استفاده قرار گرفته است. در این مقاله، روش بدون المان گلرکین غنی شده برای بررسی شکست حرارتی مواد مرکب تابعی بهکار گرفته شده است. بار حرارتی گذرا به صورت شوک حرارتی اعمال میشود. علاوه بر این، تحلیل پارامتری برای بررسی اثر تغییرات خصوصیات حرارتی و مکانیکی ماده روی ضریب شدت تنش انجام میشود.

بخشهای مختلف مقاله به صورت زیر است: در بخش ۲ معادلات حاکم ترموالاستیک مورد بررسی قرار گرفته است. بخش ۳ راجع به معادلات گسسته در روش بدون المان گلرکین است. بخشهای ۴ و ۵ شامل توضیحاتی در مورد انتگرال ناحیهای معادل و روش همبستگی تغییر مکانها برای محاسبه ضریب شدت تنش در مواد مرکب تابعی میباشد. در بخش ۶ روش تجزیه مودی برای محاسبه توزیع دمای گذرا آمده است. بخش ۷ شامل نتایج عددی، تحلیلهای پارامتری و جنبههای قابل ذکر آنها میباشد. در بخش ۸ نیز نتیجه گیری ذکر شده است.

7- YILDIRIM

- 8- DAG
- 9- KC
- 10- KIM 11- CHEN
 - EIN

۲- معادلات حاکم

جسمی به حجم Ω و محصور به منحنی Γ که همزمان تحت بارگذاری مکانیکی و حرارتی قرار دارد در نظر گرفته می شود. شرایط مرزی حرارتی به صورت دمای معلوم \overline{T} روی مرز Γ_{r} ، شار حرارتـی معلـوم \overline{q} در جهـت n روی مـرز Γ_{T} و دمای محیط معلوم T_{∞} روی مرز Γ_{c} است. شرایط مرزی مکانیکی به صورت نیروی معلوم \overline{t} روی مرز Γ_{T} و تغییر مکان معلوم \bar{u} روی مےز $\Gamma_{\rm U}$ بیان مے شود. معادلات حاکم ترموالاستیسیته خطی و شبهاستاتیکی در ناحیه Ω به صورت زير است:

$$\nabla .\sigma + \mathbf{B} = \mathbf{0},\tag{1}$$

$$-\nabla Q + Q = c \frac{\partial T}{\partial t}.$$
 (7)

شار حرارتی نیز بر اساس قانون فوریه محاسبه میشود:

$$Q = -k \, \nabla T$$
 . (7)

همچنین رابطه ساختاری به صورت زیر تعریف می شود:

$$\sigma = \tilde{C}:(\varepsilon - \varepsilon^{th}), \tag{(f)}$$

که در آن:

$$\varepsilon = \nabla_s \mathbf{U},$$
 (Δ)

$$\varepsilon^{th} = \alpha (T - T_0) \mathbf{I},\tag{(7)}$$

در این معادلات، Č تانسور مرتبه چهارم تانسور الاستیک، k ضريب هدايت ايزوتروپيک، ضريب انبساط حرارتي، چگالی و c ظرفیت حرارتی ویژه است. متغیرهای میدان نیز شامل U بردار جابه جایی، تانسور کرنش کل، th تانسور کرنش حرارتی است. همچنین Q منبع حرارتی و B نیروی کالبدی است. شرایط مرزی به صورت زیر است:

$$T = \overline{T} \quad \text{ON } \Gamma_{\mathrm{T},} \tag{Y}$$

$$kI\nabla T . N = \overline{q} \quad ON \ \Gamma_Q \tag{A}$$

$$kI\nabla T.N + h(T - T_{\infty}) = \overline{q} \quad ON \Gamma_{C},$$
(9)

$$\mathbf{U} = \mathbf{U} \quad \text{ON } \Gamma_{\mathbf{U}}, \tag{1.1}$$

$$\sigma N = \overline{T} \quad ON \ \Gamma_{T} \tag{11}$$

کــه در آنهـا، H ضـریب همرفتــی و N بـردار عمــودی $\Gamma_{(.)}$ رو به خارج روی مرز Γ است. به علاوه فرض می شود $\Gamma_t \bigcup \Gamma_u = \Gamma_t \cap \Gamma_u = \Gamma_t \cap \Gamma_u$ و $\Gamma_t \cup \Gamma_u$ قسیمتی از میرز است.

۳- روش بدون المان گلرکین در ترموالاستیسیته در تحقيق حاضر، از روش بدون المان گلركين براي حل معادلات ديفرانسيل جزئي مسائل ترموالاستيسيته دوبعدي به کار می رود. در این روش برای ساخت مدل گسسته فقط به مجموعهای از گرهها نیاز است. در روش بدون المان گلرکین، تقريب حداقل مربعات متحرك، منجر به يايداري تابع تقريب و كاربرد فرآيند گلركين سبب به وجود آمدن سيستم دستگاه معادلات یایدار و خوش فتار می شود.

در روش بدون المان گلرکین، تـابع تقریـب (X) لا در هـر نقطـه
$$x \in \Omega$$
 به صورت زیر محاسبه میشود:
 U^{t} (X)= Φ^{T} (X)U,
کـــــه در آن، U بـــــردار پــــارامتری گرهـــــی و

تابع شکل حداقل $\boldsymbol{\Phi}^{T}(\boldsymbol{x}) = \begin{bmatrix} I(\boldsymbol{x}) & I(\boldsymbol{x}) \end{bmatrix}$ مربعات متحرک است که به صورت زیر تعریف می شود: $\Phi^T(\mathbf{X}) = \gamma^T(\mathbf{X})\mathbf{B}(\mathbf{X}),$ (17)

$$A(X)\gamma(X) = P(X), \tag{11}$$

$$\mathbf{A}(\mathbf{X}) = \mathbf{P}^{\mathrm{T}} \mathbf{W}(\mathbf{X}) \mathbf{P},\tag{10}$$

$$\mathbf{B}(\mathbf{X}) = \mathbf{P}^{\mathrm{T}} \mathbf{W}(\mathbf{X}). \tag{19}$$

و W(X) =DIAG [W(X-X) کے W(X) تابع وزنے گرہ آام در نقطه X است. همچنین P(X) بردار توابع پایه است که به صورت زیر محاسبه می شود:

$$\mathbf{P} = \begin{bmatrix} \mathbf{P}^{T} (\mathbf{X}_{1}) \\ \mathbf{P}^{T} (\mathbf{X}_{2}) \\ \vdots \\ \mathbf{P}^{T} (\mathbf{X}_{N}) \end{bmatrix}, \qquad (1 \forall \mathbf{Y})$$

کـه در آن، N تعـداد گـرههـایی اسـت کـه نقطـه X در ناحیـه تکیه گاهی آنها قرار دارد. برای گرهی با موقعیت X اندازه ناحیه تکیهگاهی D_s به صورت زیر محاسبه می شود: (1)

 $D_s = \alpha_s D_G$

که در آن، من ضریب بدون بعد شعاع ناحیه تکیه گاهی و D_C فاصله متوسط گرهی در اطراف نقطه X است که به صورت زیر محاسبه می شود:

$$d_c = \frac{\sqrt{A_s}}{\sqrt{n_{A_s}} - 1},\tag{19}$$

$$(\mathbf{K} + \mathbf{K}^{T})\mathbf{U} = \mathbf{F} + \mathbf{F}^{T},$$
(YY)

is unit of the initial of th

$$C_{ij}^{th} = \int_{\Omega} c \, \boldsymbol{\varrho} \, \boldsymbol{\varrho} \, \boldsymbol{\varrho} \, \boldsymbol{\Omega}, \tag{7A}$$

$$\mathbf{K}_{ij}^{th} = \int_{\Omega} k \mathbf{B}_{i}^{thT} \mathbf{B}_{j}^{th} d\,\Omega + \int_{\Gamma_{c}} h \,\boldsymbol{\Phi}_{i} \,\boldsymbol{\Phi}_{i}^{t} d\,\Gamma, \tag{19}$$

$$\mathbf{K}_{\Gamma \bar{l} j}^{lh} = I \int_{\Gamma} \boldsymbol{\varphi} \boldsymbol{\varphi} l \, \Gamma, \qquad (\mathbf{\tilde{r}} \cdot \boldsymbol{\gamma})$$

$$F_{i}^{th} = \int_{\Omega} \mathcal{Q} \, \boldsymbol{\varphi}_{i} d\,\Omega + \int_{\Gamma_{q}} \bar{q} \, \boldsymbol{\varphi}_{i} l\,\Gamma + \int_{\Gamma_{c}} h_{\infty} \, \boldsymbol{\varphi}_{i} \mathcal{D} \,\Gamma, \qquad (\texttt{\r{h}})$$

$$\mathbf{F}_{\Gamma i}^{th} = \Gamma \int_{\Gamma_T} - \boldsymbol{\phi} d \, \Gamma, \tag{(YY)}$$

که در آن:

ه همحنین:

که در آن:

$$\mathbf{B}_{i}^{th} = \begin{bmatrix} \partial \boldsymbol{\varphi}_{i} / \partial x_{1} \\ \partial \boldsymbol{\varphi}_{i} / \partial x_{2} \end{bmatrix}, \tag{PT}$$

$$\mathbf{K}_{ij} = \int_{\Omega} \mathbf{D} \mathbf{B}_i^T \, \mathbf{B}_j d\,\Omega, \tag{(3.1)}$$

$$\mathbf{K}_{ij}^{\Gamma} = \mathbf{\Gamma} \int_{\Gamma_{u}} \boldsymbol{\varphi}_{i}^{T} \mathbf{S} \boldsymbol{\varphi}_{j} d \, \boldsymbol{\Gamma}, \tag{(4)}$$

$$\mathbf{F}_{i} = \int_{\Omega} \mathbf{B} \boldsymbol{\varphi}_{i}^{T} \, d\,\Omega + \int_{\Gamma_{i}} \mathbf{\bar{T}} \boldsymbol{\varphi}_{i}^{T} \, d\,\Gamma, \tag{(\%)}$$

$$\mathbf{F}_{i}^{\Gamma} = \varGamma \int_{\Gamma_{u}} \mathbf{S} \bar{u} \boldsymbol{\varphi}_{i} d \, \boldsymbol{\Gamma}, \tag{(YY)}$$

$$\mathbf{S} = \begin{bmatrix} S_1 & 0\\ 0 & S_2 \end{bmatrix}, \tag{\mathcal{T}}$$

$$S_i = \begin{cases} 1 & \text{IF } \psi \text{ OVENQV} \\ 0 & \text{IF } \psi \text{ NOT GIVEN} \dot{\phi} \text{N} \end{cases}$$

$$\mathbf{B}_{i} = \begin{bmatrix} \partial \boldsymbol{\varphi} / \partial x_{1} & 0 \\ 0 & \partial \boldsymbol{\varphi} / \partial x_{2} \\ \partial \boldsymbol{\varphi} / \partial x_{2} & \partial \boldsymbol{\varphi} / \partial x_{1} \end{bmatrix}, \tag{(49)}$$

$$\varphi_i = \begin{bmatrix} \varphi_i & 0\\ 0 & \varphi_i \end{bmatrix}. \tag{(f.)}$$

۳-۳- غنیسازی روش بدون المان گلرکین

غنی سازی یک روش مناسب برای رصد میدان های تکین در روش های المان محدود و بدون المان است. به طور کلی، فرآیند غنی سازی بر پایه اطلاعاتی است که از حلهای تحلیلی به دست میآید. دو روش برای غنی سازی وجود دارد که عبارت است از غنی سازی توابع پایه و غنی سازی تابع تقریب [۱۹]. در مکانیک شکست، میدان های تکین حوزه نوک ترک، با غنی سازی ساده تر و دقیق تر مدل سازی می شود. در تحقیق حاضر، از روش غنی سازی توابع پایه استفاده می شود. در این

میتوان ضرایب (X)γ و (X)γ را در معادلات (۱۴ و ۱۵) محاسبه نمود.

۲-۳- گسسته سازی معادلات حاکم

روش بدون المان گلرکین بر مبنای فرم ضعیف رابط به تعادل، فرمول بندی می شود. در اینجا روش بدون المان گلرکین برای متغیرهای مکانی استفاده می شود:

 $T(Xt) = (Xt) t \neq \Phi^{T} \Theta)T(t), \qquad (\UpsilonT)$ $D = (Xt) t \neq \Phi^{T} \Theta)T(t), \qquad (\UpsilonT)$ D = (T + T) T + T) T = (T + T) T + T T = (T + T) T + T) T = (T + T) T + T T

$$\int_{\Omega} c\vec{T} t^{h} d\Omega + \int_{\Omega} kT\nabla \cdot \nabla t^{h} d\Omega - -\int_{\Omega} Q t^{h} d\Omega - \int_{\Gamma_{q}} \bar{q} t^{h} d\Gamma + \int_{\Gamma} h t^{h} d\Gamma - (\Upsilon\Upsilon) - \int_{\Gamma} h_{\infty} t^{h} d\Gamma - \Delta W_{ess} = 0,$$

و در رابطه (۲۴):

$$\int_{\Omega} D\nabla u \cdot \nabla^{-e} d\Omega - \int_{\Omega} B^{-e} d\Omega - \int_{\Gamma_{t}} \overline{T}^{-e} d\Gamma - \Delta W_{ess} = 0,$$
(14)

که در آن، عبارت δW_{ES} برای اعمال شرایط مرزی اساسی در نظر گرفته شده است. H¹ نشاندهنده فضای سوبولف مرتبه یک است. شرایط مرزی اساسی با روش پنالتی اعمال میشود [۱۸]. بنابراین:

$$W_{ess} = \varGamma \int_{\Gamma} \| - \|^2 d\Gamma, \qquad (\Upsilon \Delta)$$

که در آن، θ≡χ برای مسئله هدایت گرمایی وU≡χ برای مسئله ترموالاستیسـیته اسـت. γ پـارامتر پنـالتی اسـت کـه در اینجا E=γ فرض میشود. با جایگزینی تقریب تـابع آزمـون در فرم ضعیف معادلات، شکل نهایی معادلات گسسته به صورت زیر حاصل میشود:

$$\mathbf{C}^{th} \dot{\mathbf{T}} + \left(\mathbf{K}^{th} + \mathbf{K}_{\Gamma}^{th}\right) \mathbf{T} = \mathbf{F}^{th} + \mathbf{F}_{\Gamma}^{th}, \qquad (\Upsilon \mathcal{F})$$

روش، در نزدیکی نوک ترک علاوه بر توابع پایـه چندجملـهای، توابع مجانبی میدان جابهجایی نیز لحاظ می شود:

$$P^{T}(X) = \begin{cases} 1, x_{1}, x_{2}, \sqrt{r} \cos \frac{1}{2}, \sqrt{r} \sin \frac{1}{2}, \\ \sqrt{r} \sin \frac{1}{2} \sin \frac{1}{2}, \sqrt{r} \cos \frac{1}{2} \sin \frac{1}{2}, \\ \sqrt{r} \sin \frac{1}{2} \sin \frac{1}{2}, \sqrt{r} \cos \frac{1}{2} \sin \frac{1}{2}, \end{cases}$$
(41)

که در آن، R و θ مختصات قطبی نسبت به نوک ترک میباشند. در مسائل شامل ترک، توابع غنیسازی پایه برای رصد تکینی میدان تنش در نوک ترک بهکار میرونـد. بنـابراین، کـاربرد آن برای تمام ناحیه حل لازم نیست. در این موارد، ناحیـه حـل بـه سه بخش تقسیم میشود: بخش غنیسـازی در محـدوده نـوک سه بخش میانی که توابع پایه چندجمله ای در ناحیـه دور از تـرک و بخش میانی که توابع شکل حاصل از توابع پایه چند جملـهای و غنیسازی به صورت زیر با هم کوپل میشوند [۱۸]: و غنیسازی به صورت زیر با هم کوپل میشوند (۲]: (۴۲) که در آن، R تـابع شـیب مناسـبی اسـت کـه روی مـرز ناحیـه غنیسازی برابر واحد و روی مرز ناحیه توابع پایه مـنظم، مقـدار صفر را دارا می باشد.

۴- انتگرال ناحیهای معادل برای شکست حرارتی در این بخیش رابطیه سیاختاری و تیابع انیرژی کرنشی در ترموالاستیسیته و انتگرال ناحیهای معادل بیان میشود.

+-۱- رابطــه ســاختاری و تــابع انــرژی کرنشــی در ترموالاستیسیته شکل کلی رابطه ساختاری ترموالاستیک برای یک تـابع مرکب شکل کلی رابطه ساختاری ترموالاستیک برای یک تـابع مرکب تابعی به صورت زیر است: تابعی به صورت زیر است. (۴۳) Δ_{ij} (I, J=1, 2, 3), (۴۳) (۴۳) Δ_{ij} (۴۳) Δ_{ij} (۴۳) Δ_{ij} (۴۳) که در آن، _{ij} مؤلفههای تانسور کـرنش کـل، $\mu \in \Lambda$ ثابـتهـای لامه، ای متابع دلتای کرونکـر و Δ۲ تغییـر دمـا از دمـای مرجـع میاشد. ضریب β به صورت زیر تعریف می شود:

$$=\frac{E}{1-2} = (3 + 2) , \qquad (ff)$$

که در آن، E ضریب الاستیسیته، v ضریب پواسون و α ضریب انبساط حرارتی است. در ادامه، رابطه ساختاری فوق برای حالتهای تنش و کرنش صفحهای ساده می شود. در حالت کرنش صفحهای $0 = \epsilon_{23} = \epsilon_{23} = \epsilon_{13}$ و برای حالت تنش صفحهای کرنش صفحهای $\sigma_{13} = \sigma_{23} = \sigma_{33} = 0$ کلی زیر قابل بیان است:

$$\begin{cases} 11\\ 22\\ 12 \end{cases} = \mathbf{D}(\mathbf{X}) \left\{ \begin{cases} 11\\ 22\\ 12 \end{cases} - \mathbf{F}(\mathbf{X}) \left\{ \begin{array}{c} \Delta T\\ \Delta T\\ 0 \end{array} \right\}, \tag{$\mathbf{f} \Delta$}$$

$$\sum_{k=1}^{K} F(X) = \frac{F(X)}{(1+(X))(1-2(X))}$$

$$\sum_{k=1}^{K} F(X) = \frac{E(X)}{(1+(X))(1-2(X))}$$

$$\sum_{k=1}^{K} F(X) = \frac{F(X)}{(1+(X))(1-2(X))}$$

$$\sum_{k=1}^{K} F(X) = \frac{1+(X)}{2}, \quad (fY)$$

و برای حالت تنش صفحهای:

$$D(X) = \frac{E(X)}{1 - (X)^2} \begin{bmatrix} 1 & (X) & 0 \\ (X) & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \frac{1 - (X)}{2} \end{bmatrix},$$
 (*A)

$$\mathbf{F}(\mathbf{X}) = \mathbf{1}. \tag{P4}$$

در حالت سهبعدی تنش، تابع چگالی انرژی کرنشی مکانیکی W به صورت زیر قابل محاسبه است:

$$W = \frac{1}{2} \prod_{ij \ ij}^{m} (I, J=1, 2, 3), \qquad (\Delta \cdot)$$

$$_{ij}^{m} = _{ij} - \Delta T \Delta_{ij}. \qquad (\Delta)$$

در حالت کرنش صفحه ای، تابع W به صورت زیر ساده می شود: $W = (\frac{2}{3} + \frac{2}{3} + \frac{2}{3}) + (-(\frac{2}{3} + \frac{2}{3}) + \frac{2}{3})$

$$-\Delta T_{kk} + \frac{3}{2} (\Delta T)^{2}.$$
 (ΔT)

و برای حالت تنش صفحهای:

$$W = \left(\frac{1}{11} + 2 \frac{1}{12} + \frac{2}{22} + \frac{3}{33} \right) + \frac{1}{2} \left(\frac{1}{kk} \right)^2 - \Delta T \frac{3}{kk} + \frac{3}{2} \left(\Delta T \right)^2,$$
 (ΔT)

$$_{33} = \frac{1}{2 + \Delta T} - \frac{1}{2 + (1 + 22)}.$$
 ($\Delta \mathbf{f}$)

۲-۴- انتگرال ناحیهای معادل

استفاده از انتگرال J یکی از روشهای مرسوم محاسبه ضرایب شدت تنش است [۲۰]. انتگرال J به صورت یک انتگرال خطی تعریف می شود [۲۱]:

$$J = \int_{\Gamma_A} (W \Delta_{lj} - \sigma_{ij} U_{i,1}) N_j d\Gamma_A, \qquad (\Delta\Delta)$$

که در آن، کانتور Γ_A منحنی بسته دلخواهی شامل نوک تـرک Γ_A میباشد و $N_{
m J}$ مؤلفه J میباشد و رو بـه خـارج کـانتور

است. برای سادگی و دقت محاسبات، بهتر است انتگرال خطی J به صورت یک انتگرال ناحیهای معادل بیان شود. با تعریف تـابع وزنیQ و کاربرد قضـیه دیـورژانس، شـکل ناحیـهای انتگـرال J به صورت زیر بیان میشود:

$$J = \int_{A} (\sigma_{ij,j} \ \mathbf{U}_{i,1} + \sigma_{ij} \ \mathbf{U}_{,j1} - W_{,1} \ \dot{q} dA + \int_{A} (\sigma_{ij} \ \mathbf{U}_{i,1} - W \ \Delta_{1j} \ \dot{q}_{,j} dA , \qquad (\Delta \mathcal{F})$$

که در آن، A سطح محصور به منحنی ۲A میباشد. انتگرال نخست شامل W, مشتق تابع W نسبت به مختصه X است. در مواد مرکب تابعی، توزیع دما و خصوصیات ماده میتوانند تابع مختصه X و X باشند. با توجه به معادلات (۵۲ و ۵۳)، W, را میتوان به صورت زیر بیان نمود:

$$\frac{\partial W}{\partial x_1} = _{ij} u_{i,1j} + (W_{,1})_{\text{EXPL}}$$
 (ΔY)

که در آن W,1)_{EXPL} مشتق صریح W نسبت به مختصه X_I به صورت زیر است:

$$\left(\frac{\partial W}{\partial x_1}\right)_{\text{EXPL}} = \frac{\partial W}{\partial a} \frac{\partial}{\partial x_1} + \frac{\partial W}{\partial a} \frac{\partial}{\partial a} \frac{\partial}{\partial x_1} + \frac{\partial W}{\partial a} \frac{\partial W}{\partial x_1} + \frac{\partial W}{\partial x_1} + \frac{\partial W}{\partial x_1} + \frac{\partial W}{\partial x_$$

که در این رابطه، بخش اول عبارتهای سمت راست بیانگر مشتق W نسبت به خصوصیات ماده و تغییر دما است. با جایگزینی رابطه (۵۷) در رابط ه (۵۶)، شکل نهایی انتگرال J به صورت زیر به دست میآید [۲۲]: $J = \int_{A} (\sigma_{ij} \operatorname{U}_{1,1} - W \Delta_{1,j}) H_{i,j} dA + \int_{A} W_{,1} \operatorname{Exred} A$. (۵۹) در مکانیک شکست خطی، انتگرال J با نرخ رهایش انرژی برابر است. بنابراین میتوان رابطه انتگرال J با نرخ رهایش انرژی برابر است. بنابراین میتوان رابطه انتگرال J با نرخ رهایش انرژی براب مود I به صورت زیر نمایش داد: $J = K_{I}^{2} / E_{tip}^{*}$, (۶۰) کسه در آن، $E_{tip} = E_{tip}$ برای حالت تسنش صفحهای و $V_{\mathrm{TP}} \operatorname{E}_{\mathrm{TP}} (J - \frac{2}{tip})$

ضرایب الاستیسیته و پواسون در نوک ترک میباشند.

۵- روش همبستگی تغییر مکانها

روش همبستگی تغییر مکانها یکی از سادهترین روشها برای محاسبه ضرایب شدت تنش است. در فرم مرسوم آن، محاسبه عددی مؤلفههای جابهجایی نقطهای در نزدیکی نوک ترک (به نام نقطه همبستگی) و جایگزینی آن در عبارت تحلیلی میدان جابهجایی حوزه نوک ترک منجر به محاسبه ضریب شدت تنش میشود. برای رسیدن به نتایج دقیقتر و قابل

اعتماد، معمولاً ضریب شدت تنش برای تعدادی از نقاط همبستگی محاسبه شده و سپس برای نوک ترک، مقدار ضریب شدت تنش برونیابی می شود. برای مواد مرکب تابعی، خصوصیات ماده در نوک ترک جایگزین می شود:

$$K_{I} = \sqrt{\frac{2}{r_{cor}}} \left(\frac{1}{1 + 1} \right)_{tip} COD(r_{cor}), \qquad (91)$$

که در آن،TTP=3-4/TIP برای حالت کرنش صفحهای و Ror. برای حالت تنش صفحهای میباشد. فاصله نقطه همبستگی تا نوک ترک است و COD (Rom) بازشدگی ترک در این نقطه را نشان میدهد. سادگی روابط این روش، امکان استفاده از آن را برای ارزیابی اولیه نتایج انتگرال J و در نظر گرفتن آن به عنوان فرض اولیه در محاسبه ضرایب شدت تنش مختلط در مواد ارتوتروپیک را فراهم میآورد [۲۲].

۶- هدایت گرمایی گذرا

میدان دمای گذرا از حل دستگاه معادلات دیفرانسیل مرتبه اول (۲۶) به دست میآید. برای حل دستگاه معادلات مذکور، روشهای مختلفی وجود دارد که در اینجا از تکنیک تجزیه مودها استفاده میشود. تکنیک تجزیه مودها رهیافتی تحلیلی مودها استفاده میشود. تکنیک تجزیه مودها رهیافتی تحلیلی این روش، خطایی را در در محاسبه جوابها تحمیل نمیکند [۳۳].

روند کلی این روش، تبدیل دستگاه معادلات کوپل شده به معادلات مستقل از هم است که با استفاده از بردارهای ویژه انجام میشود. حل کامل دستگاه معادلات را میتوان به صورت ترکیبی از تمام بردارهای ویژه دستگاه به صورت $\mathbf{W}(t) = \mathbf{M} \, \mathbf{\psi}(t)$ M پهم هر مود در جواب کلی در لحظه T است و M آن، \mathbf{W} سهم هر مود در جواب کلی در لحظه T است و M ماتریس مربعی NXN است که بردارهای ویژه ستونهای این ماتریس را تشکیل میدهند. با جایگزینی رابطه فوق در دستگاه معادلات (۲۶) و ضرب عبارت حاصل در \mathbf{M} از چیپ، یک مجموعه معادلات مستقل از هم به صورت زیر حاصل میشود: $\mathbf{C}^{\mathrm{TH}} \mathbf{\psi} + \mathbf{K}^{\mathrm{TW}} = \mathbf{M}$ (F TF_{Γ}),^T (۶۲)

که در آن:

$$\mathbf{K}^{\mathrm{TH}*} = \mathbf{M} \ \mathbf{\tilde{K}} \ \mathbf{\tilde{M}}, \ \mathbf{C}^{\mathrm{TH}*} = \mathbf{M} \ \mathbf{\tilde{C}} \ \mathbf{\tilde{M}}.$$
(97)

مجموعه معادلات فوق شامل N معادله مستقل است.

$$\dot{s}_{i} + s_{i} = \frac{\Lambda_{i}}{C_{ii}^{*}}$$
 (I=1, 2,..., N), (۶۴)

که در آن، $\Lambda = M^{T}(F^{T+} F_{\gamma}^{T+})$ است. در این معادلات، شـرایط آولیه (0) با توجه به رابطه (0) $\Psi(0) = M \psi(0)$ محاسبه می شود.

با توجه به پیچیدگی طرف راست این معادلات میتوان آنها را به صورت تحلیلی و یا عددی حل کرد.

۷- نتایج عددی

در مثالهای ذکر شده، صفحهای از مواد مرکب تابعی همگن حاوی یک ترک لبهای در نظر گرفته شده است. ضخامت صفحه برای تحلیل کرنش صفحهای بسیار بزرگ و برای تحلیل تنش صفحهای به قدر کافی نازک فرض می شود. همچنین ترک موازی با جهت گرادیان خصوصیات ماده در نظر گرفته می شود.

در ابتدا صفحه در دمای ساخت و بدون تـنش T₀ قـرار دارد کـه شـرایط مـرزی دمـایی بـه سـطوح 0=X و W=X اعمـال میشود. سطوح دیگر از جمله سطوح ترک عایق فرض میشوند. فرضیات دمایی فـوق باعـث ایجـاد جریـان دمـا در جهـت X و فرضیات دمایی فـوق باعـث ایجـاد جریـان دمـا در جهـ ب به صورت یک بعدی میشود. در تمام حالتهـا، ضـریب شـدت به صورت یک بعدی میشود. در تمام حالتهـا، ضریب شـدت $K_I = E(0) \quad (0)T_0 \sqrt{a} / (1 - (0)).$

۷-۱- صفحه با ترک لبهای و خصوصیات نمایی یک صفحه از مواد مرکب تابعی شامل ترک لبهای به طول A مطابق شکل ۱ در نظر گرفته می شود. در شکل ۱-B گره منظم و کامل ناحیه حل نمایش داده شده که شامل ۱۶۹۵ گره منظم و ۴۰ گره ستارهای می شود. گره بندی ستارهای نوک ترک در شکل ۱-۵ آمده است. در این مثال، از دو دسته خصوصیات ماده استفاده می شود که در هر دو، تغییرات به صورت نمایی است. برای مثال، مدول الاستیسیته به صورت زیر در نظر گرفته می شود:

$$E(x_1) = E(0) \operatorname{EXPP}_E x_1 \quad). \tag{99}$$

$$P_E = \frac{1}{W} \operatorname{LN} \left(\frac{E(W)}{E(0)} \right) , \qquad (\mathcal{F}Y)$$

$$P = \frac{1}{W} L \left(\frac{W}{(0)} \right) , \qquad (\mathcal{F} \Lambda)$$

$$P = \frac{1}{W} L \left(\frac{W}{(0)} \right) , \qquad (\mathcal{F})$$

$$P_k = \frac{1}{W} \operatorname{LN}\left(\frac{k(W)}{k(0)}\right) , \qquad (Y \cdot)$$

$$P_{c} = \frac{1}{W} \operatorname{LN}\left(\frac{c(W)}{c(0)}\right) . \tag{Y1}$$

برای دسته اول خصوصیات ماده، ضرایب غیرهمگنی به صورت اختیاری انتخاب می شود تا بتوان به شرایطی دست یافت که حلهای مرجع در آن به دست آمدهاند و از طرفی، تغییرات گسترده تر مواد اثر آنها را روی ضریب شدت تنش بهتر مشخص می کند. در این حالت، از مقادیر زیر استفاده شده است.

E(0)=K(0)=α(0)=ρC(0)=1.0. v(0)=0.3 (۷۲) در حالت دوم، ترکیب سرامیک- فلزVR-4L-4V با خصوصیاتی طبق جدول **۱** در نظر گرفته میشود. همچنین

شرایط مـرزی دمـایی مختلفـی در حالـت پایـا در نظـر گرفتـه میشود. در حالت گذرا نیز از شـرایط دمـا معلـوم در دو سـطح چپ و راست استفاده میشود.

شکل(۱):(A) هندسه صفحه تحت بارگذاری، (B) گرهبندی کل ناحیه و(C) گرهبندی نوک ترک.

تغییر دمای یکنواخت: در این حالت صفحه از دمای T₀ به طور یکنواخت تا دمای T سرد می شود. در جدول Y مقادیر ضرایب شدت تنش به دست آمده با انتگرال J و DCT با نتایج منتشر شده توسط اردگن و وو [۱۰]، کی سی و کیم [۱۵] و ییلدریم [۱۲] مقایسه شده است. در این حالت، صفحه از دمای T₀ به طور یکنواخت تا دمای T سرد می شود. تطابق قابل قبولی بین مقادیر محاسبه شده و نتایج مذکور وجود دارد. البته این نکته قابل توجه است که مدل مورد استفاده در تحلیل شامل نکته قابل توجه است که مدل مورد استفاده در تحلیل شامل تعداد گره ای بیشتری به این نتایج رسیده اند. به طوری که کی سی و کیم [۱۵] با استفاده از ۱۹۶۶ المان و ۲۹۳۷ گره شکرین تعداد گره را در میان آنها به کار برده اند [۱۵]. شکرهای Y و ۳ اثر دمای سرمایش و طول ترک را روی مقادیر ضرایب شدت تنش نشان می دهند. نتایج برای تحلیلهای کرنش صفحه ای و تنش صفحه ای به دست آمده اند.

مطابق این نتایج، با نزدیک شدن طول ترک به عرض صفحه، مقدار ضریب شدت تنش به سمت صفر میل میکند. این مسئله به دلیل اینکه توزیع تنش حرارتی در صفحه به طور استاتیکی در تعادل است (نیروی مکانیکی به صفحه وارد نمی شود) قابل انتظار می باشد. علاوه بر این، مقادیر ضریب شدت تنش برای حالت کرنش صفحهای از مقادیر متناظر برای حالت تنش صفحهای بزرگتر است. توزیع تنش حرارتی گذرا برای یک باریکه همگن نامحدود به طور تحلیلی به صورت زیر به دست می آید [۲۴]:

$${}^{th}_{x_2x_2} = \frac{E(x_1)}{1-2} \Big(C_1 x_1 + C_2 - (x_1)(1+)\Delta T(x_1,t) \Big), \qquad (Y \Upsilon)$$

th $_{x_2x_2}^{h} = E(x_1)(C_1x_1 + C_2 - (x_1)\Delta T(x_1,t)),$ (۷۴) که در آنها، ثابتهای C₁ و C₂ ضرایب مجهولی هستند که از تعادل نیرو و گشتاور در جهت X به دست میآیند. مطابق ایـن نتایج، توزیع تنش حرارتی برای حالـت کـرنش صفحهای برابـر مقدار متنـاظر بـرای حالـت تـنش صفحهای ضـرب در فـاکتور مقدار مانداظر بـرای حالـت تـنش صفحهای ضـرب در از یک است بنابراین توزیع تـنش حرارتی و در نتیجـه ضـریب شـدت تنش برای حالـت کـرنش صفحهای بـزرگتر از حالـت تـنش صفحهای است که در شکلهای **۲** و **۳** نیز دیده می شود.

گرمای ویژه (J/(KGK))	چگالی (KG/M)	ضریب هدایت گرمایی (W/(MK))	ضریب انبساط حرارتی (10 ⁻⁶ /K)	ضريب پواسون	مدول الاستيسيته (GPA)	مادہ
405/V	53271	۲/۰۹	١٠	۰/۳۳	101	ZRQ
۵۳۷	447.	۲/۵	۹/۵	۳۳/	11 <i>5</i> /Y	TI-6AL-4V

جدول (۱): خصوصيات فيزيكي ZRQ وZRJ. TI-6AL-4V

جدول (۲): ضرایب شدت تنش برای سرمایش یکنواخت P_{E} =LN(2)WP_E=LN(5) و P_{K} و P_{K}

ضریب شدت تنش نرمالیزه						
[17]	کیسی و کیم	اردگن و وو	سبه شده	مقادیر محا	نوع تحليل	بارگذاری
ييندريم [١١]	[١۵]	[\.]	EDI	DCT		
•/• ١٢٨	۰/۰۱۲۸	۰/۰۱۲۵	•/•174	۰/۰۱۲۶	كرنش صفحهاي	$T_1 = \cdot / \Delta T_0$
./••٩•	٠/٠٠٩٠	-	•/•• \ \	٠/٠٠٩٠	تنش صفحهای	$T_2 = \cdot / \Delta T_0$
	. /. 766	. /. 781	. /. 78.			$T_1 = \cdot / \cdot \Delta T_0$
-	•/•111	·/· / 1 W	•/• \ \ •	•/•\\/	درنش صفحهای	$T_2 = \cdot / \cdot \Delta T_0$

در شکلهای ۴ و ۵ اثر تغییرات ضریب غیرهمگنی مدول الاستیسیته روی مقادیر ضریب شدت تنش نشان داده شده است. مقادیر ضریب شدت تنش برحسب طولهای مختلف ترک و برای حالتهای کرنش صفحهای و تنش صفحهای رسم شدهاند. مطابق این شکلها، با افزایش ضریب غیرهمگنی مدول الاستیسیته و در نتیجه مدول الاستیسیته در کل صفحه، مقادیر ضریب شدت تنش افزایش مییابد.

 $WP_{\alpha}=LN$ و $T/T_0=0.1$ و $T/T_0=0.1$. سرمایش. حالت کرنش صفحه ای،

سرمایش غیریکنواخت و پایای صفحه: در این حالت، دمای سطوح 0=X و X_i=W از T₀ تا دماهای T₁ و T₂ کاهش مییابـد.

در شکل ۶ میدان دمای پایا برای مقادیر مختلف ضریب غیرهمگنی ضریب هدایت گرمایی رسم شدهاند. مطابق انتظار، توزیع دما برای (PK=LNI که متناظر با مواد همگن است خطی است.

برای مقادیر دیگر، توزیع دما در صفحه به دمای سطحی نزدیکتر است که دارای ضریب هدایت گرمایی بزرگتری میباشد. علاوه براین، توزیع دمای محاسبه شده با روش بدون المان گلرکین با حل تحلیلی آن برای (P_K=LN(0 مقایسه شده است.

در مرحله بعد، نتایج حاصل از تحلیل ترموالاستیک صفحه در جدول ۳ و شکلهای ۷ و ۸ آمده است. جدول ۳ تطابق قابل قبولی را بین نتایج محاسبه شده با روشهای DCT و EDI و همچنین با نتایج منتشر شده نشان می دهد.

در شکلهای ۷ و ۸ اثر دمای لبه دارای ترک روی مقادیر ضریب شدت تنش برای حالتهای کرنش صفحهای و تنش صفحهای آمده است. دمای سطح دیگر در T₁=0.5T ثابت نگه داشته میشود. طبق نتایج به دست آمده، مقادیر ضریب شدت تنش با کاهش نسبت T₁/T افزایش مییابد. کاهش نسبت T₁/T₀ افزایش گرادیان دما در نزدیکی لبه ترکدار و در نتیجه افزایش در مقادیر تنشهای حرارتی و ضریب شدت تنش را در پی دارد.

$WP_{K} = LN(0)$	$P_{\alpha} = LN(0) \cdot WP_{E} = LN(0)$	غيريكنواخت پايا	، برای سرمایش	، ضریب شدت تنش	ادیر نرمالیزه شده	جدول (۳): مقا
------------------	---	-----------------	---------------	----------------	-------------------	----------------------

ضريب شدت تنش نرماليزه						
[\v]	کیسی و کیم	اردگن و وو	مقادير محاسبهشده		نوع تحليل	بارگذاری
ييلدريم [١١]	[١۵]	[\.]	EDI	DCT		
•/•٣۴	•/•٣٣۴	•/•٣٣۵	•/•٣٣۴	•/•٣۴٣	کرنش صفحهای	$T_1 = \cdot / \Upsilon T_0$
•/•74	•/•783	-	•/•774	۰/۰۲۳۹	تنش صفحهای	$T_2 = \cdot / \Delta T_0$
-	•/• *• ۶	•/•۴١•	•/• ۴• ۵	•/•۴۱۱	کرنش صفحهای	$\begin{array}{c} T_1 = \cdot / \cdot \Delta T_0 \\ T_2 = \cdot / \Delta T_0 \end{array}$

شکل (۷): ضرایب شدت تنش برحسب طول ترک و دمای لبه بدون ترک. حالت کرنش صفحهای(WP_E=LN(10)) (10) WP_K=LN(10)

شکل (Λ): ضرایب شدت تنش برحسب طول ترک و دمای لبه WP_a=LN(2)WP_E=LN(10) بدون ترک. حالت تنش صفحهای $P_{R}=LN(10)$

تغییر دمای گذرا: از آنجایی که ترکهای سطحی معمولاً حین مرحله سرمایش ایجاد می شوند، بنابراین تغییر دمای گذرا به صورت سرمایش در نظر گرفته می شود. شوک حرارتی به صورت کاهش ناگهانی دمای سطوح صفحه از دمای مرجع To تا دمای کاهش ناگهانی دمای سطوح صفحه از دمای مرجع To تا دمای کاهش ناگهانی دمای سطوح صفحه از دمای مرجع To T تا دمای To تو To تا دمای می شود. در این مرحل **P** رسم شده است. زمان نرمال شده T به صورت زیر تعریف می شود:

$$=\frac{k(0)/(0)c(0)}{W^2}t.$$
 (Y\D)

طبق این نتایج، در زمانهای ابتدایی اعمال شوک حرارتی، گرادیان دما در نزدیکی لبههای صفحه قابـل توجـه اسـت کـه منجر به تنشهای کششی بزرگی میشود.

شکلهای ۱۰ و ۱۱ تغییرات زمانی ضریب شدت تنش حاصل از توزیع گذرای دما در صفحه، بر حسب طولهای مختلف ترک و برای حالتهای کرنش صفحهای و تنش صفحهای را نشان میدهد. مطابق این نتایج، در ابتدا مقادیر ضریب شدت تنش تا

یک مقدار بیشینه افزایش یافته و سپس به سرعت تا مقدار حالت پایا کاهش مییابد. این تغییرات زمانی برای تمام طولهای ترک یکسان است. به علاوه، مقادیر ضریب شدت تنش برای طولهای کوچکتر ترک هم در حالت گذرا و هم در حالت پایا بزرگتر است و در نهایت، مقادیر ضریب شدت تنش برای حالت کرنش صفحهای بزرگتر از حالت تنش صفحهای است.

شکل (۱۰). طرایب سنگ کنس کدرا در طنعت برحسب طول ترک در حالت کرنش صفحهای.

در این مرحله، اثر تغییرات خصوصیات ماده روی مقدار ضریب شدت تنش در قالب تحلیل حساسیت بررسی میشود. در شکلهای ۱۲ و ۱۳ اثر تغییر پارامترهای الاستیک صفحه یعنی مدول الاستیسیته و ضریب پواسون مطالعه شده است. بررسیها برای ۲/۰ = 4W و حالت کرنش صفحهای انجام شده است. مطابق شکل ۱۲. تغییر ضریب غیرهمگنی ع۲ اثر قابل است. مطابق شکل ۱۲. تغییر ضریب غیرهمگنی ع اثر قابل بیشینه آن دارد. نتایج نشان میدهد که زمان رسیدن به مقدار بیشینه و زمان رسیدن به حالت پایا برای تمام مقادیر ع تقریباً یکسان است. این مسئه به خاطر مستقل بودن توزیع دمای گذرا از تغییرات ع است. مطابق نتایج، تغییر ع باعث ایجاد اختلاف زمانی ناچیز بین زمانهای متناظر با مقادیر بیشینه و رسیدن به حالت پایا میشود.

شکل (۱۲): ضرایب شدت تنش گذرا بر حسب ضریب غیرهمگنی P_E. کرنش صفحهای، (WP_v=LN**l**، (WP_a=LN**l**) و (WP_k=LN**l**(0).

به علاوه، حالت (P_E =LNI تغییرات زمانی ضریب شدت تـنش را برای آن دسته از FGM می دهد که به لحاظ الاسـتیک همگـن هستند. ولی خصوصیات گرمایی آنها نظیـر هـدایت گرمـایی و ضریب انبساط گرمایی خطی آنها تابع مکان است. بـرای مثـال، میتوان از برخـی مـواد مرکـب سـرامیک- سـرامیک از جملـه میتوان از برخی مـواد مرکـب سـرامیک- سرامیک از جملـه تنش برای حالت کرنش صفحهای در شکل **TI** رسم شده است. طبق این نتایج، مقادیر ضریب شـدت تـنش بـا افـزایش مقـدار ضریب غیرهمگنی P_v , مقدار ضریب شدت تنش کمی افـزایش

نتایج محاسبه شده برای حالت تنش صفحهای نشان میدهد که مقادیر ضریب شدت تنش نسبت به تغییرات ضریب پواسون حساسیتی ندارد و مستقل از آن میباشد. لازم به ذکر است که نتایج مذکور در متن نیامده است. حل تحلیلی توزیع

تنش حرارتی در یک صفحه بدون ترک از مواد مرکب تابعی، به صورت روابط (۷۳ و ۷۴) است. این حل با فرض ایجاد توزیع دمای یک بعدی و برای حالتهای کرنش صفحهای و تنش صفحهای به دست آمده است. مطابق این روابط، تنشهای حرارتی، یک تابع افزایش از مدول الاستیسیته میباشند. به علاوه مشاهده میشود که توزیع تنش حرارتی در حالت تنش صفحهای مستقل از ضریب پواسون است.

اثر تغییر ضرایب غیرهمگنی خصوصیات گرمایی ماده در این مرحله بررسی میشود. در شکل **۱۴** اثر تغییر ضرایب غیرهمگنی ضریب انبساط حرارتی P_α روی تغییرات زمانی ضریب شدت تنش رسم شده است. طبق این نتایج، با افزایش ضریب غیرهمگنی P_α، مقدار بیشینه ضریب شدت تنش به شدت افزایش مییابد.

غیرهمگنی P_a. کرنش صفحهای، WP_E=LN(0)، (WP_E=LN(0) و .WP_K=LN(10)

لازم به ذکر است که زمان متناظر با مقدار بیشینه و میدن به حالت پایا، به طور تقریبی برای تمام مقادیر P_α یکسان است. با توجه به مقدار P_α، روند تغییرات زمانی ضریب

شدت تنش ممکن است بسیار متفاوت باشد. برای مثال، اگر چه مقدار پایای ضریب شدت تنش برای ($WP_{\alpha}=LN$ یا $WP_{\alpha}=LN(1)$ کوچکتر از مقدار متناظر ($WP_{\alpha}=LN(1)$ است ولی مقدار بیشینه ضریب شدت تنش برای حالت ($WP_{\alpha}=LN(1)$ بسیار بزرگتر میباشد. تغییرات زمانی ضریب شدت تنش برای مقادیر مختلف ضریب هدایت گرمایی P_{K} در شکل **۱۵** نشان داده شده است.

WP_v=LN**(**.2) ،WP_E=LN**(**0) ، كرنش صفحهاى، P_K (Δ.) و WP_α=LN**(**.)

طبق این نتایج، کاهش ضریب غیرهمگنی P_K باعث تـأخیر در رسیدن ضریب شدت تنش به مقدار بیشینه و همچنین مقدار حالت یایا می شود. البته این موارد دور از انتظار نیست، چون افزایش ضریب هدایت گرمایی موجب افزایش ضریب پخش حرارتی K/pC می شود. علاوه بر این، کاهش ضریب هدایت گرمایی P_K باعث افرایش مقدار بیشینه میشود. برای WP_K=LNI() رفتار ترک در حالت گذرا و پایا کاملاً متفاوت است. در ابتدای اعمال شوک، مقدار ضریب شدت تنش افزایش یافته و به یک مقدار بیشینه مثبت مرسد و سپس کاهش می یابد. تا این بخش، مسئله تحلیل ترک است اما پس از آن، مسئله در حوزه مكانيك تماس قابل تحليل است. از نتايج فوق مى توان نتيجه گرفت كه تغييرات ضريب هدايت گرمايي، اثر قابل توجهی روی تغییرات زمانی ضریب شدت تنش دارد و گاهی باعث تغییر ماهیت مسئله میشود. تغییرات زمانی ضریب شدت تنش برحسب تغییرات ضریب غیرهمگنی pC در شکل **۱۶** نمایش داده شده است. همان طور که انتظار می فت مقادیر ضریب شدت تنش در حالت پایا مستقل از تغییراتρC می باشد که در شکل **۱۶** نیز قابل مشاهده است. همچنین مقدار بیشینه ضریب شدت تنش زمان متناظر با مقدار بیشینه و رسیدن به حالت پایا با افزایش WP_{ρC} کمی افزایش مییابد.

.WP $_{\alpha}$ =LNQ) و

اثر تغییر درجه حرارت لبه ترکدار روی تغییرات زمانی ضریب شدت تنش در شکل **۱۷** آمده است. طبق این نتایج، با افزایش مقدار ۲₀-T₀، مقدار ضریب شدت تنش نیز افزایش می ابد. کاهش بیشتر دمای لبه صفحه از دمای مرجع باعث ایجاد گرادیان دمای بزرگتر می شود که تنش های حرارتی بزرگتری را نیز در پی دارد. همچنین زمان متناظر با رسیدن به مقدار بیشینه با افزایش ۲₀-T₁، افزایش می یابد ولی زمان رسیدن به حالت پایا برای تمامی مقادیر ۲₀-T₀ تقریباً یکسان است.

۲-۷- صفحه مرکب حاوی ترک لبهای

تحلیل ترک در سازههای مواد مرکب، مستلزم لحاظ کردن طبیعت قطعهای پیوسته خصوصیات مواد تشکیلدهنده آن است. فصل مشترک لایههای تشکیل دهنده سازههای مرکب موجب ناپیوستگی در خصوصیات شده و خطوط ناپیوستگی ضعیف را در ناحیه حل مدل این سازهها به وجود میآورند.

لحاظ کردن آنها در مدل، نیازمند کاربرد روشهای خاصی مثل روش پنالتی است. از طرف دیگر، در بسیاری از موارد یک لایه مواد مرکب تابعی بین دو لایه همگن از مواد تشکیل دهنده آن ساخته میشود و در تحلیل آن، هر سه لایه در نظر گرفته میشود. در هر دو مورد، تابع تانژانت هیپربولیک میتواند تغییرات خصوصیات مواد را با دقت مناسبی بیان نماید. شکل ۱۸. تغییرات تابع تانژانت هیپربولیک را برای مدلسازی مواد مرکب و مدلسازی لایه مرکب نشان میدهد.

شکل (۸۸):(۸) مدلسازی لایه مرکب با سه لایه و (B) تغییرات تابع تانژانت هیپربولیک.

در این مثال، صفحهای مرکب از دو ماده مختلف در نظر گرفته شده که یک لایه از مواد مرکب تابعی، آنها را به یک دیگر متصل میکند. تغییرات خصوصیات ماده با تابع تانژانت هیپربولیک برای تمام صفحه، به صورت زیر تخمین زده می شود:

$$E(x_1) = \frac{E(W) + E(0)}{2} + \frac{E(0) - E(W)}{2}$$
TANH_E x₁(+d)), (V9)

که در این رابطه، پارامتر D محل پرش را تعیین می کند. اندازه
ناحیه گذرا نیز توسط پارامتر
$$\pi_E$$
 تعیین می شود.
لازم به ذکر است که تحلیل برای حالتهای کرنش صفحهای و
تنش صفحهای با در نظر گرفتن دادههای زیر انجام شده است:
A/W=0.1-0.3 H/W=2.
D=-0.5 η_E =15, $\eta_{\vee} = \eta_{\kappa} = \eta_{\rho C}=5$
(E (W), E (0))=(1,3),
(v (W), v (0))=(0.1,0.3),
(α (W), α (0))=(0.03,0.01),
(K (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(K (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(1,2)
(L (W), K (0))=(3,1,1)
(L (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,1), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(3,1), (ρ C (W), ρ C (0)=(1,1)
(L (W), K (0))=(1,2)
(L (W), ρ C (0)=(1,2)
(L (W), K (0))=(1,2)
(L (W), ρ C (0)=(1,2)
(L (W), ρ C

شکل **۱۹** آمده است. توزیع دما در حالت پایا به خوبی اختلاف ضریب هدایت گرمایی در دو لایه طرفینی صفحه را نشان میدهد. علاوه براین، در نواحی همگن این دو لایه، توزیع دمای پایا خطی است که مورد انتظار نیز میباشد.

تغییرات ضریب شدت تنش بر حسب زمان، برای طولهای مختلف ترک و حالتهای کرنش صفحهای و تنش صفحهای به ترتیب در شکلهای ۲۰ و ۲۱ نشان داده شده است. طبق این نتایج، ضریب شدت تنش تا یک مقدار بیشینه افزایش یافته و سپس کاهش مییابد تا در نهایت ترک بسته شود. بسته شدن ترک برای تمام طولهای ترک اتفاق میافتد. زمان متناظر با بسته شدن ترک با افزایش طول ترک افزایش مییابد.

شکل (۲۰): تغییرات ضریب شدت تنش بر حسب زمان، برای طولهای مختلف ترک و حالت کرنش صفحهای.

شکل (۲۱): تغییرات ضریب شدت تنش بر حسب زمان، برای طولهای مختلف ترک و حالت تنش صفحهای.

۷-۳- تعیین خصوصیات صفحه با مدل میکرومکانیک تخمین خصوصیات مؤثر و ماکروسکوپی مواد مرکب، همواره یکی از مسائل مورد توجه در این حوزه بوده است. برای FGM نیز به عنوان مواد مرکب مدرج، تعدادی از مدلهای میکرومکانیک مواد مرکب توسعه یافتهاند. در این مثال، از مدل خودساز گار¹ برای تعیین خصوصیات ماده استفاده می شود.

زو کر^۲ اشاره می کند که مدل خودسازگار تخمینی ساده برای برای خصوصیات مؤثر را به دست می دهد که در مسائل بهینه -سازی مربوط به توزیع ماده به کار می رود. علاوه براین، در این روش خصوصیات ماده به گونهای محاسبه می شوند که از اینکه کدام فاز به عنوان ماتریس و کدام فاز به عنوان ماده حل شونده باشند، مستقل می باشند [۲۵]. این نکته به خصوص برای FGM اهمیت دارد، چون کسر حجمی مواد تشکیل دهنده آن در محدوده وسیعی تغییر می کند. برای FGM متشکل از دو فاز، به طور معمول تغییر کسر حجمی سرامیک به صورت تابع توانی در نظر گرفته می شود. (۷۷)

که در آن، W طول تغییر خصوصیات ماده است و P پارامتر تعیین پروفیل گرادیان است. در اینجا لبه 0=X متناظر با سرامیک خالص و X=W لبه متناظر با فلز خالص است. برای مواد مرکب دو فازی، خصوصیات مؤثر ماده از روابط زیر به دست میآید [۲۵ و ۲۶].

$$\frac{1}{+4/3} = \frac{V_c}{c+4/3} + \frac{V_m}{m+4/3},$$
 (YA)

$$\left(\frac{V_{c \ c}}{c + 4 \ /3} + \frac{V_{m \ m}}{m + 4 \ /3}\right) + 5\left(\frac{V_{c \ m}}{c + 4 \ +3} + \frac{V_{m \ c}}{m + 4 \ -3}\right) + 2 = 0,$$
(Y9)

$$\begin{pmatrix} -m & -c \end{pmatrix} = {}_{m} + \frac{(c - m)(1/c - 1/c)}{(1/c - 1/c)}, \qquad (A \cdot)$$

$$c = c_c V_c + c_m V_m, \quad = \quad {}_c V_c + \quad {}_m V_m. \tag{A1}$$

برای مثال عددی، صفحهای از FGM به عرض W و ارتفاع H=8W در نظر گرفته میشود که حاوی یک ترک است. شرایط مرزی دمایی به صورت کاهش ناگهانی دمای لبه حاوی تـرک از دمای مرجع تا 0=T1 و حفظ دمای مرجع در لبه دیگـر در نظـر گرفته شده است. شکل **۲۲** توزیع دمای گذرا در صفحه تحـت شرایط مرزی و اولیه ذکر شده را نشان میدهد.

تغییرات زمانی ضریب شدت تنش متناظر با توزیع دمای

فوق در شکل ۲۳ برای طولهای مختلف ترک و حالت کرنش صفحهای نشان داده شده است.

شکل (۲۲): توزیع دمای گذرا در FGP با مدل خودسازگار.

شکل (۲۳): تغییرات زمانی SIF برای طولهای مختلف ترک و حالت کرنش صفحهای.

طبق نتایج به دستآمده، در ابتدای اعمال شوک، مقدار ضریب شدت تنش تا یک مقدار بیشینه به سرعت افزایش یافته و سپس به تدریج کاهش مییابد. البته برای طولهای کوتاهتر ترک، مقدار بیشینه به طور قابل ملاحظهای بزرگتر از طولهای بزرگتر ترک است و همینطور نرخ زمانی تغییرات نیز بیشتر است. اما در حالت پایا، ضریب شدت تنش برای طولهای بزرگتر بیشتر است.

۸- نتیجهگیری

در این تحقیق، شکست مواد تابعی تحت میدان دمای پایا و گذرا مطالعه شده است. برای محاسبه ضریب شدت تنش مود I از روشهای انتگرال ناحیهای و همبستگی تغییر مکانها به همراه روش بدون المان گلرکین استفاده شده است. میدان دمای گذرا با روش نیمه تحلیلی تجزیه مودی به دست آمده است. نتایج قابل ذکر این تحقیق به شرح زیر است:

¹⁻ SELF-CONSISTENT

²⁻ ZUIKER

	- مدلسازی ترک در مواد مرکب تابعی تحت بار حرارتی6!-14 MATERIALS", ENG. FRAC. MECH., VOL. 69, NO. 14-
8.	PP. 1/13-1/28, 2002. IIN. Z.H. AND NODA. N. "CRACK-TIP SINGULAR FI FLID ? استفاده از روش بدون المان گلرکین با گرمبندی نسـبتاً
0.	IN NONHOMOGENEOUS MATERIALS", J. OF APPL. MECH. منحد به نتابج با دقت (XFEM و FEM) به FEM) (نسبت به وش
0	TRANS. ASME, VOL. 61, NO. 3, PP. 738-740, 1994.
9.	KISHIMOTO, K., AOKI, S., AND SAKATA, M. ON THE PATH INDEPENDENT INTEGRAL" I ENG FRAC MECH
	- با كاربرد غنىسازى نـوك تـرك، روش مسـتقيم همبسـتگى - VOL. 13, NO. 4, PP. 841-850, 1980.
10.	تغییر مکانها نیز مانند روشهای انرژی انتگرال J و انتگرار ERDOGAN, F. AND WU, B.H. "CRACK PROBLEM
	FGM LAYERS UNDER THERMAL STRESSES", J. OF برهم كنش براي محاسبه ضريب شدت تـنش قابل استفادهم 200 pp 200
	1996.
11.	NODA, N. AND GUO, LC. "THERMAL SHOCK ANALYSIS
	- اعمال بار حرارتی گذرا به صورت شو ^ک سو ^ک سو ^ک سو ^ک WRFACE - اعمال بار حرارتی گذرا به صورت شو ^ک سو ^ک سو ^ک سو
	CRACK", ACTA MECH., VOL. 195, NO'S. 1-4, Pl افزایش قابل توجه پارامترهای شکست می شود. علی رغـم اینک ال
12.	ممکن است این پارامترها در حالت پایا صفر باشند. YILDIRIM. B. "AN EOUIVALENT DOMAIN INTECRAL
	RETHOD FOR FRACTURE ANALYSIS OF FUNCTIONALLY برای سازههاید. که تحت بار حرارته گذارا قرار کارالیک
	GRADED MATERIALS UNDER THERMAL STRESSES", J. OF
	THERMAL STRESSES, VOL. 29, NO. 4, PP. 3/1-39/, 2006
13.	- گرادیان خصوصیات فیزیکی مادہ بـه خصـومی خصوصیات DAG, S. "THERMAL FRACTURE ANALYSIS OF ORTHOTROPIC
	حرارتی، روی مقادیر ضریب شـدت تـنش حFUNCTIONALLY GRADED MATERIALS USING AN EQUIVALENT
	توجهي دارد. از اين مسئله مي توان براي طراحي FGM و FGM توجهي دارد. از اين مسئله مي توان براي طراحي FGM
14	VOL. 73, NO. 18, PP. 2802-2828, 2006. DAG S AND VILDIRIM B "COMPUTATION OF THERMALA" $\downarrow \downarrow \downarrow$
17.	FRACTURE PARAMETERS FOR INCLINED CRACKS IN
	خرارتی متغیر میباشند در برابر شکست استفاده,نمود,نمود, TUNCTIONALLY GRADED MATERIALS USING JK-INTEGRAL
	J. OF THERMAL STRESSES, VOL. 32, NO. 5, PP. 530-556,
15.	دين. KC. A. AND KIM. J.H. "INTERACTION INTEGRALS FOR مراجع -٩
101	THERMAL FRACTURE OF FUNCTIONALLY 1.GRADEA, N. "THERMAL STRESSES IN FUNCTIONALLY GRADED
	MATERIALS", ENG. FRAC. MECH., VOL. 75, NO. 8, PPMATERIALS", J. OF THERMAL STRESSES, VOL. 22, NO. 4,
16	2542-2565, 2008. PP. 477-512, 1999. CHEN L "DETERMINATION OF THERMAL STRESS INTERNETVILL REANDON IN D. DAY, M.L. AND LADEA
10.	FACTORS FOR AN INTERFACE CRACK IN A GRADEDN. "FUNCTIONALLY GRADED COMPOSITE CATHODES
	ORTHOTROPIC COATING-SUBSTRATE STRUCTURE", FORTSOLID OXIDE FUEL CELLS", J. OF POWER SOUR. VOL.
17	FRAC., VOL. 133, NO. 4, PP. 303-328, 2005. 106, NO'S. 1-2, PP. 42-50, 2002.
17.	RAO, B.N. AND RAHMAN, S. "MESH-FREE ANALYSIS OF IRANO, T., WHITLOW, L.W., AND MIYAJIMA, M. CRACKS IN ISOTROPIC FUNCTIONALLY GRADED MATERIAL ANALYSIS OF FEED IENCY IMPROVEMENT IN
	ENG. FRAC. MECH, VOL. 70, NO. 1, PP. 1-27, 2003. FUNCTIONALLY GRADIENT THERMOELECTRIC MATERIALS
18.	BELYTSCHKO, T., LU, Y.Y., AND GU, L. "CRACK PROC. OF THE SECOND INT. SYMP. ON FUNCTIONALLY
	PROPAGATION BY ELEMENT-FREE GALERKIN METHGROSDIENT MATERIALS, CERAMIC TRANS., VOL. 34, NO. 1,
	1995. 4. WATANABE, Y., NAKAMURA, Y., FUKUI, Y., AND
19.	FLEMING, M., CHU, Y.A., MORAN, B., AND NAKANISHI, K. "A MAGNETIC-FUNCTIONALLY GRADED
	BELYTSCHKO, T. "ENRICHED ELEMENT-FREE GALERKINERIAL MANUFACTURED WITH DEFORMATION-INDUCEI
	METHODS FOR CRACK TIP FIELDS", INT. J. NUM. MEMARTENSITIC TRANSFORMATION", J. OF MAT. SCI. LETTERS, ENG. VOL 40 NO 8 DP 1483 1504 1997
20.	FEREIDOON. A., AHMADI HOSEINI. S.A., AND DESPLATE. "RECENT DEVELOPMENTS ON OXYGENATED
	MOHYEDDIN, A., "MODELING OF ALUMINA-EPOXTHERMIONIC ENERGY CONVERTER-OVERVIEW", PROC. OF
	JOINTS REINFORCED BY FUNCTIONALLY GRADED FOURTH INT. SYMP. ON FUNCTIONALLY GRADED
	MATERIALS, USING FINITE ELEMENT METHOD", J. MEMATERIALS 1996. AFROSPACE VOL 5 NO 4 PP 1-13 2009 (ING WATADI E VOKOVAMA A OMODI M LIDAL T
	PERSIAN). KONDO, H., UO, M., AND KAWASAKI. T.
21.	DICE ID "A DATH INDEDENDENT INTEGDAL AND THE COMPATIBILITY OF MATERIALS AND DEVELOPMENT TO
	RICE, J.R. A FAITH INDEFENDENT INTEGRAL AND IDIOCOMPATIBILITT OF MATERIALS AND DEVELOPMENT TO
	APPROXIMATE ANALYSIS OF STRAIN CONCENTRATION (BIONALLY GRADED IMPLANT FOR BIO-MEDICAL

NO.5, PP. 379-386, 1968. 22. KIM, J.H. AND PAULINO, G.H. "MIXED-MODE KAWASAKI, A. AND WATANABE, R. "THERMAL FRACTURE J-INTEGRAL FORMULATION AND IMPLEMENTATIONBEDIANCIOR OF METAL/CERAMIC FUNCTIONALLY GRADED

- 25. ZUIKER, J.R. "FUNCTIONALLY GRADED MATERIAR&DED ELEMENTS FOR FRACTURE ANALYSIS OF CHOICE OF MICROMECHANICS MODEL AND LIMITATIONSIOMOGENEOUS ORTHOTROPIC MATERIALS", MECH. IN PROPERTY VARIATION", COMPOS. ENG., VOL. 5, NMATER., VOL. 35, NO'S. 1-2, PP. 107-128, 2003.
 7, PP. 807-819, 1995.
 23. ZIENKIEWICZ, O.C. AND TAYLOR, R.L. "THE FINITE
- 26. HILL, R. "A SELF-CONSISTENT MECHANICS OF LEMENT METHOD", OXFORD: BUTTERWORTH-COMPOSITE MATERIALS", J. MECH. PHYS. SOLIDS, VOTEINEMANN, 2000. 13, NO. 4, PP. 213-222, 1965. 24. NODA, N., HETNARSKI, R.B., AND TANIGAWA, Y.
 - "THERMAL STRESSES", NEW YORK: TAYLOR AND FRANCIS, 2003.